

Тэхъутэмыкъое районым ипсэуплэхэм язытет ыгъэрэзагъэп

Адыгэ Республикэм и Шышихъе ипшээрийхэр шээльээ гээнэфагъэкээ зыгъэцээ. Кээрэ Күмпил Мурат Тэхъутэмыкъое районым зэрэцылагъэм икэуххэм афэгъэхыгъэу ипашхэм тыгъуас селектор зэхэсигъо адыриагъ, мы муниципаль н образованием ипсэуплэхэм язэтгээпсыхъанкээ ыкли якухъязынкээ юфхэр дэеу зэхашхэу ылтыгагъ.

Пыдзэфэ пытэхэм кээ Краснодар ылъэнинкээ юфхэр зыщиахын шур куаджэхэу Тэхъутэмыкъуай, Бжыхъэхъе-жыры, Шынджий арых. Ар япилэн пльэкъыщтэп поселкэхэу Яблоновскэм, Инэм, Козэт къоджэ псэуплэ. Хабзэм димыштэрэ хэхитэхээр, псыыгыплем идамбэ, мэшюку тьогум, дачэ товориществэхэм адэж хэхэхэр аштаратэхъягъэу кынхъагъэштигъ. Нахыбэрэм-

гъэнэфагъэ зэхигъеуонзу, аш дэмыхынэу, хабзэм димыштэрэ хэхитэхээр, уцхэр зэрэмынкээр, уцыхъхэм лыгъэ зэраадзырэм апэуцужын гъэнимкэ амалхэр нахь икьюу зэрихъанхэу.

«Тэхъутэмыкъое районым сывэрэшыагъэм икэуххэм сакъытегущыиээ къэслон слъекъыщт къэбзэнгъэм изытеткээ районым сывэримыгъэрэзагъэр: гыогхэм хэхэхэр альыгъэх, гыогуналцэхэм уцыхъхэр ащауплэгъагъэх, хабзэм димыштэрэ хэхитэхээр багъэх. Пыдзэфэ пытэхэм яугоинрэ яушиинрэ афэгъэзэгъэ предпрятие-хэм, ипсэуплэхэр зуушойхэрэм пшээдэкъыж яхъэхыгъэн фае. Ипсэуплэхэр къэбзэнхэмкэ ишыклагъэр зэкэ шуушлэ!» — кыныагъ Күмпил Мурат.

Кээлэ ипсэуплэхэм язэтгээтийхэн, аш дээ Сапый Вячеслав кынчжээриуагъэмкэ, архитектурэ тепльэ зыкы ипсэуальхэм яэнным пае ипсэолъэкэ пстэуми япроектхэм къэлэгъэпсыннымкэ республикэ советыр ахаплээзэ шышиг. Мы охтэ благъэм автомо-биль гыеуцуплэхэр нахыбэнхэм, шагухэм куандэхэмрэ къэгъагъэхэмрэ нахыбэу адагъэтэйхэнхэу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ игуа-

хэм атэгъэпсыхъэгъэ зэхъокынныгъэхэр аш фэдэ проектхэм афашиынэу ра-хуухъэ.

Поселкэхэу Яблоновскэм, Инэм, нэмэгдэх муниципаль н образованиехэу псынкээу хэхъоныгъэ зышихъэрэм ярайонкэхэр планировкэ ашыхэ зыхъукэ, Күмпил Мурат шээрийл афишигыг унэхэр зэпэгъенэгъущу амыгъэпсынхэм, ипсэуальхэр зытирашыхъащ чыгулахъхэр къаратыхэ зыхъукэ, хэукононгъэхэр амышынхэм иамалхэр зэрахъанхэу.

Цыхъешэгъу ипсэолъэшэ компаниехэм якъыхэхин епхыгъэ юфыгъомы мы зэхэсигъом анаэ щытырагъэтэгъ. Адыгэ Республикэм ипсэолъэшыннымкэ, транспортнымкэ, унэ-коммунальнэ, гыогу хызымэтымкэ и Министерствэ а юфым гыун лыфынэу шээрийл фашыгъ.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ ипресс-къулыкъу

Гъэкъэжын юфшэнхэр

Къохъэплэ лъэныкъомкэ – унищ

Фэтэрыбэу зэхэт унэхэр гэцэкэжыгъэнхэмкэ 2017-рэ ильэсм тельйтэгъэ планэу агъэнэфагъэм тегъэпсыкыгъэу къалэу Мыеекуапэ икъохъэлэ лъэныкъокэ шыиэ ипсэуплэмын унищмэ ашхъэхэр щагъэцэкэжъых: Юннатхэм яурам тет унэхэр зиномерхэр 8/2-мрэ 8/3-мрэ ыкли урамэу Депутатскэм тет унэу зиномер 12-р.

Ящэнэрэм сэ шынхээкэ сывшэпсэу. Мишт ипсэолъэшхэр бэдээгүм и 15-м къеколлагъэх. Апэррапшэ зэхэтэкъоным нэсигээ пкыгъохэу зэпкырыхъыгъэн фаехэмкэ юфшэнхэрэг рагъэжагъ. Чырбыц дэпкыр чыопсым изэхъокынгъэхэм зэщамыгъэхъоным феш дэпкыр зэфэзышыжыгъэгэ пъучбетон гъечьынхъэхэр жынхъягъэхэр тырахъягъхи, кранымкэ къырахъягъягъэх. Нэхжүжим псеолъапхъэу агъэфедэхтэхэр: цементыр, пхъэмбгүхэр, гучи арматурэхэр къырагъяуалэх, унашхъэм дахыягъягъэх. Проектэу зэхагъеуцагъэм тегъэпсыкыгъэу чырбыц дэпкыр ышхъэгъэ бгүуиллэхэмкэ къыкхъягъэу гъучбетонкэ тарагъячыгъэх, «бгырых» фашыгъ. Джын шынхъэлэхэр тегъеуцогъэхэн фежъэштых.

Къэуагъэмэ хьущт

ыцэ къетогъэ унищри чырбыц шынхъэгъэхэр, минскэ проекткэ заджэхэрэм тетэу Совет хабзэм ильхъанэ зэрагъэпсыгъагъэхэр. Арыштын зэкэми ашхъэхэр зы проектын тегъэпсыкыгъэу, щэтир шыкэ ялэу зыклагъэлжхъэрэр.

— Щэтир шыкэ ялэу зыклагъэлжхъэрэр дэгъо зытфагъэпсыжыгъэ, джырэ нэс тызыгъэтхяаусыхэштэгъэр тьыгъупшэжынба, гынэгъур, — ылозэ гъэкъэжынным зэрэфхэгъагъэхэр голгашо щэхүү сиғунэгъо Михайл Абрыавалинны. — Ошх-ос зэпымынхъэр къызежхъэхкэ, гъэлэришэхкэ компаниин иофишэхэм ренэу тыкяджэн фае зэрэхүштэгъэр тьыгъупшэжынба къысшошы. Аш пае ипсэуальхэр энэхүүхээгээ дэгъо агъэцэхэн ашхъэхэрэр.

Шынхъэплэ ипсэуальхэр энэхүүхээгээ зэхэтгэхээр тэтихэ унашхъэм тиунэ шынхъэплэ ипсэуальхэр энэхүүхээгээ зэхэтгэхээр, сида помэ унэр затыгъэ ильэс 42-рэ пээльэ къынхъэм къыкхъоц бэ зэшчийнхъэр ыкли агъэфедэгъэ ипсэуальхэр энэхүүхээгээ зэхэтгэхээр.

Мы уахтэм унищмэ щынхъэр Юннатхэм яурам тетым язырэм шынхъэлэхэр тарагъэцогъахэх ыкли пхъэмбгүм итэлүлэн фежъагъэх. Аш ынхъэр энэхүүхээгээ зэхэтгэхээр тэтихэ тиунэ шынхъэлэхэр тарагъэцогъахэх. Енэгүягъо тиунэ зэкэми ашхъэхэр зы проектын тегъэпсыкыгъэу, щэтир шыкэ ялэу зыклагъэлжхъэрэр.

Зэхэубытагъэу зы юфыгъо игугу къэтшы тшоонгъу. Телевидением къыгъэлжьаа яаджри тльэгъугъэ щэтир шыкэ ялэу зынхъэр ашхъэхэр жынхъягъэхэрээр. Тэтиунэхэмкэ аш фэдэ зэрэмынхъэштэгъэм проектишхэр дегушыгъэхээ къытшошы. Аш ишхъятаа плон пльэкъыщт унэ дэпкыр бгүү пстэумки къыкхъягъэхэр гъучбетон «бгырых» фашыгъэн фае зэрэхүштэгъэм проектишхэр дегушыгъэхээ къытшошы. Аш шынхъэлэхэр гучи пкыгъохэмкэ пытэу тегъэптынхъэгъэнхэу щыт.

Зигугу къэтшыгъэ юфыгъом социаль нэ мэхбэнэшхо илэу щит ыкли мы лъэнхъаным пстэуми ашхъэр шынхъэлэхэр егүгүхээзэс ипсэуальхэр энэхүүхээ зэхэтгэхээр, къынхъэм къыкхъоц бэ зэшчийнхъэр ыкли агъэцэхэнхъэр, къынхъэм къыкхъоц бэ зэшчийнхъэр ыкли агъэцэхэнхъэр.

СЭХҮҮТЭ Нурбай.

**Къумпыл Мурат
щыклагъэу ылъэгъугъэхэм
Тэхъутэмыкъое районым
ипащэхэм
ана ё тырагригъэдзагъ**

Адыгэ Республика́м и Шыши́хъэ́ ипшъэрыльхэр
пІэльэ гъэнэфагъэкІэ зыгъэцкІэрэ КъумпЫл
Мурат Тэхъутэмыхъкье́ районым ипащхэм тыгъуа-
сэ селектор зэхэсигъо адырилагъ. Республика́м
ипашэ бэмышІэу псэолъэшЫпІ заулэмэ защэІэм,
Тэхъутэмыхъкье́ районым цыифхэр зыщирегъэбла-
гъхэм Іофыгъоу къяІэтыгъаягъэр зэрэзэшУахы-
рэр Адыгэ Республика́м иминистрэхэм я Кабинет
хэтхэм, республикэ ведомствэхэм я Іашъхъэтетхэм
къялотагъ.

Муниципалитетым ипащэү Шъхъэлэхъо Азмэтрэ псэүп!-хэм ялэшхъэтежэмрэ видеозэлхүнгээм иамалхэр къызыфагъэфедээ, республикем ипащэ къафишыгъэ пшъэрильхэр зэрэгцэакарар къалоть

гъохем Іәпүіләгү ягъэгъотын-
гъенім япхыгъе Йофыгъохэм
лъашеу аналә атырагъетыгъ.
Адыгэ Республикаем и Лышкъыз-
ипшъэрлыкхар пәләтъ гъенәфа-
гъекі зыгъәцакірәм зәрәхи-
гъэунәфыкыгъэмкі, Инжебей-
кин Вячеславр Светланәрә-
яунағыу сабыитф зыщапурәм
зәрәщылагъәр шукілә ыгу къи-
нағъ. Къумпыл Мурат иштош-
кі, аш фәдә унағохәр шысә-
техыпілә щытынхәмкі амалхәр
нахыбыу зехъэгъэн фәе. Са-
быибә зәрыс унағохәм зәра-
дегүшүләхәрәм ишүауагъекі зи-
гъо пшъэрлыкхар къыхагъещын-
хә ыкілә зәшүауахынхә алъекі.
Къумпыл Мурат сабыибә
зәрыс унағохәм ясоциальне-
паспорт зәхагъәүционәу, аш фә-
дә унағохәм арыс кіләлцы-
күхәм гъемафәрә загъәспәсфы-
нимкі, гъесәныгъэм, псауны-
гъэм икъезухымән япхыгъе Йо-
фыгъохәм язәшшохынкі апәрә-
чезьюу Іәпүіләгү аратынен

пшъерыль афишыгъ. Джаш фэдэу Адыгэ Республиком и Лысьхъэ ипшъерыльхэр пэлэ лъэ гъэнэфагъэкіэ зыгъэца клерэм сабынбэ зэрьс унагъохэм чыгу яххэр къызэрафыхагъэкырэми ышхъякіэ гъунэ лъефы. Шхъэлэхъо Аз мэт къызэриуагъэмкіэ, мъюфыгъом изэшшохын пае районым гъогу картэ Ѣзызэхагъэ уцо, тхъамэфиту зытешлекіэ аухэсынным пае республикэм илашахэм ар алаакъажахьашт

Гурит гъэсэнгыгэ ягъэгьотыгъенным илофигыу зэхэснэгъом шъхъафэу щытегүгзыла гъэх. Адыгэ Республикаэм гъэсэнгъэмэр шлэнэгъэмрэкэз иминистрэу Клэрэшэ Анзаура къызэриуагъэмкээ, ильээсыр имыкыизэ поселкэу Яблоновскэм гурит еджаплэм ишын шаухынуй рахъухьэ. Поселкэу Инэм нэбгырэ 1100-мэ ательятгъээшт гурит еджаплэу щашыщтын пае документхэр аугъоих. Непэкэ чыгу Iахъэу ар зытырашыыхъащтыр агъэнэфэгъях. Проектыр экспертизэм щыи. Мы охьтэ благъэм документхэр федеральнэ гупчэм Iэклагъэхъащтых. Ащ нэмыхкэу гурит еджаплэхэм адэжэ нэфрыгъуазэхэр щыгъэуцугъэнхэ зэрфаем епхыгъэ проектхэми ахэппльэх.

Адыгэ Республика и Лышъхъз ипресс-къулыкъ

Фестиваль-зэнэкъою «Адыгэ къуай»

ШышъхъэIум и 19, псэупIэу Дахъо, Мыекъонэ район

ТафэгүшIo!

Непэ гүфэбэнэгъэ лъаплэмрэ гүгъэ
иньимрэ зы гъэшэ гъогу зэдтыры-
щэгъэ ныбжыкитлоу Дышзэк! Ась-
ан ыкью Азэмэтрэ Тхагъэпсэу Хъа-
мэдэ ылхьоу Изабеллэрэ Ѣылкэл-
псэукэ дахэрэ насылышхорэ ялхэу,
ягугъэ лъаплэхэр къадэхьоу, ятэ-янэхэр
күхэмкэ аягэгушлохэ, гүнэгъу хялэ

Азэмат, Изабелла! Гур зыгъэрэээрэ мылькум-
рэ хъалэл зышырэ былымымрэ шуащымыкэу,
унэгьошхоу зышьуугбъоу, нэхъой аш иль зэпытэу,
хъярыр щыжъотэу, ныбдгэгъухэм шу шууль-
гъоу гъешэ дахэ шуиэнэу тышууфэлъао!

**Къунчыкъохъаблэхэм яобществэу «Гугъэм»
игъэцкэлкэю Гупч**

Цыфхэм яфитыныгъэхэр къаухъумэ

Адыгэ Республика́м и Прокуратурэ иколлегие тыгъуасэ игъэкЮтыгъэ зэхэсигъоу илагъэм мы структурэм икъулыкъушIэхэм 2017-рэ ильэсым иапэрэ мэзих юфэу ашлагъэм изэфхысыжъхэр щашыгъэх, ятIонэрэ ильэнсныкъомкIэ пшъэрыль шъхя-Іэхэр шагъэнэфагъэх.

Іофтхъабзэм хэлэжьагъэх Адыгейм и Ліышхъэ ишшэ-рыльхэр піэлъэ гъэнэфагъэкіэ зыгъэцкіэрэ Къумпыл Мурат, УФ-м и Генеральнэ прокурор игуадзэу Андрей Кикоть, федеральнэ инспектор шъхъаэу Сергей Дрокиныр, АР-м и Апшъэрэ хъыкум и Тхъаматэу Трахъо Аслъан, УФ-м и Следственнэ комитет испедственнэ ГъэйорышІапІэу республикэм щылэм ипащуя Александр Глушенкэр, хэбзэухъумэкло къулы-къухэм ялъыклохэр, республике прокуратурэм иаппарат иофы-шохар, номицилер.

ыкли цыфхэм яфитыныгъэхэр къеухъумэгъянхэр пшъэрлы шъхъаэу зыфэзъяуцужырыэр къулыкүм непэ мэхъанешхэ зэрилэр къыкыгъэтхъыгъ. Прокурорхэм зэкіемкі хэбзэу-къоныгъэ мини 8-м ехъу къыхъаэшыгъ. Блэкыгъэ ильзэсмыш федэ иуахътэ егъэпшагъэмэ, а пчагъэр бэкіэ нахьмак!. Джаш федэу цыфхэм іовшлэнымкі яфитыныгъэхэр къеухъумэгъянхэм, анахъаэу ахэм ялэжьапкіэ итьом ятыгъэнымкіэ прокурорхэм іофэуашэрэм республикэм ипащэссоши фишшит 2017 ре илгээ

шэхэр, нэмүүкхэри. АР-м и Лышижье ипшьэрьльхэр плэлэе гъэнэфагъэкіэ зыгъяцаклэрэм пэублэ псальэ кышызэ, бзэджэшлагъэхэм апешшуюкльгъэнымкіэ ыкли хэбзэгъэуцугъэр къэухумэгъэнымкіэ республике прокуратурэм иктулыкүшлэхэм 2017-рэ ильэсүм иапэрэ мэзих тофышхо зэрашлагъэр, ашкіэ ахэм зэрафэразэр къылувагь. Къэралыгъом осошу фишигь. 2017-рэ ильэсүм бэдээогүм и 1-м ехүуллээ лэжьялкэм итынкіэ Адыгейм и предприятии 10-мэ сомэ миллион 17,3-рэ чыфөу ательгыгь. Ахэм ашыщэу банкрот хъугъэ организациехэм ячыфэ сомэ миллион 13 мэхьу. Мы гумэкыгъор дэгъэзыжыгъэнымкіэ прокуратурэм зэхищгээ межведомственэ купым бэкіэ зэрэштигүгхэрэр къыхигъэшгүй.

Аш дақлоу зипшъэрыйтхэр зэрийн фэшьюашэу зыгъэцэктээрэ предпринимательхэм яфитыныгъэхэр къэухумэгъэнхэм, ахэм альянсынкъоктэ зэхащэрэ улъяа күнхэр нахь мактэ шыгъэнхэм

— Псэүплэ-коммунальнэ хызын мэтым ыльянныкъоклэ цыифхэм яфитынгъэхэр къэухуумэгъэнхэм, ахэм афагъэцэклэрэ фэлօн фашлэхэр шапхъэхэм адштэнхэм, шапхъэхэм ашлоклэу таарифхэм ахамыгъэхьоным, джаш фэдэу фэтэрбыэу зэхэт унэу ашлыхэрэм псэүплэ ашызэрагъэ гъотынэу зиахьщэ хэзыльтхье гъэхэр къамыгъэпцлэнхэм про куратурэр льыпльэн фае, — къыlyагъ Къумпыл Мурат. — Къэралыгъо хэбээ ыкли чыплээ зыгъэлорышлэжьын къулыкъухэм аштэрэ шэгхъэ-правовой актхэм къольхъэ тын-тыхын нэшанэ ахэм мылтынымкэ ведомствэм илоффшиэн зэригъэпсырэм мэхъянэшхо ил. Гушцлээм пае, 2017-рээ ильясым иапэрэ мэзих мы льэныкъомкэ зэхажэйэ экспертиза эзэм изэфхыхысыжхэм къызэрагъэлэгъуагъэмкэ, документ 1300-м ехъо ауплээктгүйгэхэм ашыщэу 88-мэ коррупционийн нэшанэ ялэу къыхагъэшьг, мы уахтэм ехъулэу 85-р дэгээрэ зыжыгъэ хуугъэ. Республикийн рэхбатныгъэ илтынным фэшлэхээ

бээухүумаклохэмрэ шъолтырым
игъэцэклэх хэбзэ күүлүкүү
хэмрэ ялж зэхэлжэй тоф зэрээзэ
дашлэрэр тапэкли льыдгъэктэз
нэу сыйцэгүгь.

Шынъхъялум и 10-м Адыгейим и Прокуратурэ зызэхащагъэр ильэс 95-рэ зэрэхъүштэр рес публикэм ипащэ къынчагъ ыккъ къэблэгъэрэ мэфэкъымкэ къэ зэрэугъоигъэхэм, прокуратурэм иветеранхэм къафагуулагъ

Нэүжкүм АР-м ипрокурор шхъяаэу Марк Большедвор скэм ильзенснүкөм изэфэхьбы съжихэр кыышыгтээх, тапэк! анахьаэу аналэ зытырагьэтэйши льэнүкъохэр кыхигьзщигтээх Аш кызызэриуагьэмкээ, мы уахь тэм кыыклоц федэральнэ хээ

бэзгээуцүгъэм кыгынэфэр шапхъэхэр гьогогу минийн ехүурэе республикэм щаукъуа гъэх, ахэр дэгээзыжыгъэнхэмкэе прокурорхэм унэшьо гъээнэфагъэхэр ашыгъэх. Анахээ аналаэ зытырагъэтгэвээ льэнэх кьюо кыгынэфагъэр псыкниу ным кызыидыхыгъэ гумэкын гъохэр дэгээзыжыгъэнхэмкэе хэбзэгтээуцугъэр гъэцэклэгээ зэрхэгүүгээр ары. Псыр зыкэөгъэ цыифхэм ахьщэ Іэптиэхьур ийомог алэхтэгъэхъэгъэним, мышкын пшъэрэлльээ Ѣшыгъэхэр зэшлхөхь гъэхэ зэрхэхүхэрэм прокурорхэр льырлэгъэх.

— Лэжьапкіэм итынкіэ хэбзэгъэуцуугъэр зыукъуагъэхэм тоф адэтшлагъ, ащ ишүаагъекіэ

сомэ миллиони 5-м ехъу цыфхэм афызэккэдгээжүүлжь. Псэүпілэ-коммунальнэ комплексим ирпредприятихэм яловшэн зэрээхажцэрэми тываа тет. Джааш федэу фэтырыбэу зэхэт унэу ашыгэрэм псэүпілэ ашынзэрагъэтийнэу зиахьщ хэзылыхъягъэхэм яфитыныгъэхэр укуугъэхэ мыхунхэм тывлэппль. Мы лъэньюномкілэ хэуукъюнтыэ зышыгъэ Іэнатілэ зыншиг доши 24 мэдлицинилли

Тыгъ пэшэ 24-мэ дисциплинарнэ ыкы администривнэ пшъэдэкыж ядъэхыгь. Цыфхэр зыгъэпцэгъе псэользши организациехэм ящахэм альзыныкъоктэ кызызяуахыгъе уголовнэ тоххэр зэрэзэхахыжэрэм тывлэпльэ, — кызыуагь республикэм ипрокурор.

Марк Большедворскэм къызэрхэгъэштэйгъэу, хэбзэухуумэ-
кло къулыкъухэм яло зэхэлтэй
IoF зэрээдэашлэрэм иштуагъэ-
клэ, 2016-рэ ильэсүм мыш фэдэ
иуахьтэ ёгъепшагъэмэ, мы ильэ-
сүм иапэрэ мэзих шьолтырым
щызэрахъэгъэ бэзджэшлагъэхэм
япчыагъэ процент 19,6-клэ нахь
makлэ хъуль. Зэхафын альэкты-
гъэр процент 72,8-рэ мэхъу.
Мы Ioшлэнэир тапэкти агъэлтэ-
шиныир пшъэрылт шъхьаlэхэм
ашыщэу къыгъэнэфагь.

ТХЪАРКЪОХъо

Адам.

ЛЭШІЭГҮМ

Я 131-рэ Мыекъопэ мотострелковэ бригадэр лъапсэ зыфэхъугъэ я 7-рэ Краснодарскэ дзэ базэм ия 99-рэ ильэс хигъэунэфыкЫгъ. Ар Абхаз Республикаем, къалэу Гудаутэ дэт. Тарихъ бай зэрэпылтым имызакъоу, Урысыем икъыблэ гъунапкъэхэр къегъэгъунэх. Адыгэ Республикаем ыкИ Краснодар краим ялЫкIохэр Абхазым кIогъагъэх ыкИ мэфэкЫм хэлэжъагъэх. Адыгеим икЫгъэ купым ипэщагъ республикэм и Парламент и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр. Купым хэтыгъэх Къэрайлыгъо телерадиокомпаниеу «Адыгеим» иIoфышIэхэр.

Дээ къулыкъушІехэу Дэхъужь Аскэррэ Мэздэгү Ислъамрэ я 7-рэ Краснодарскэ дээ купэу Абхаз Республика, къалэу Гудаутэ, итым къулыкъу щахынэу зэзэгъыны-гъэкіе хэхъагъэхэм ашыцых. Ахэм афэдэу Адыгэ, Къэбэртэе-Бэлькъар, Къэрэцхэ-Щэрджэс республикэхэм къары-

къаратыгъэу частым щэпсэүх.
Базэм мэфэк! Йофтхъабзэу
щызэхашагъэхэм атетхынэу
Адыгейим икыгъэ лыкло ку-
пым тыхэтэу телевидениеу
«Адыгейим» илофышIехэмкIэ
тыкъызыэрэкIуагъэр Дэхъужь
Аскэр зешэм, адигэ хабзэм
диштэу иунэ тыригъэблэгъягъ,
тихъэкIағъ.

Урысъем и УІэшыгъэ КІуачІэхэм яветеранхэр.

къыгъэхэу Абхазым нэбгыре
40 фэдизмэ къулыкъу щахьы.
Дзэ базэр зыщылэр ильяс 99-
рэ зэрэхъугъэм фэгъэхыгъе
мэфэкъим къалэхэм нэйуасэ
ташыфэхъугъ.

ЛЭХҮҮЖЬ Аскэр:

— Джырэ дунаим *лофшлап* э бгъотынкэе кын. Силегзүй бэмэ *лофшлэн* ямышай чылэм дэсих. Унагьо уилэмэ узэрэсийт унэ мыш кыышуаты, лэжъялжлэм сэгъэрэзэ. мазэм

ЛзэкІолІхэм ямэфэкІ парад.

гээ. Нэүжым къэсщаа, унааь-
ри гүсэ къысфэхъужыгъ, са-
быщ ти!. Ахэр частым къыз-
дыдэсых. Сабый нахыжыр
мыгъе еджаплэм чэхъашт. Къу-
лыкъухыным зи пэрыохъу фэ-
хъурэл. Старшина званиер сил.
Лъэныкъо пстэумкли силоф
зэрээзэлтияфагъэм сырыраз.

Мэздэгү Ислыам елъытыгъэмэ, дзэклонгэй Дэхьужь Ас-кэр зээгэгыныгъэкэй куулыкъу зихырэр аш фэдизэу бэл — ильэс зытгүүш нынэп. Ау ильэситфыре зэрэхэтыштыр кынушыхъатэу зээгэгыныгъэм кэлтхэжьыгъах. Ишхъэгтусэу Ленэрэ иклагэу Самиррэ унэ

зэ гъомылэпхъэ паекыр къы-
тлоқэ. Лыр, хэтэркхэр, тхьа-
цухэкхэр, зэтегъэпхыыгъэ зэ-
фэшхъяфхэр аш хэхъэх. Къэ-
сымаджэрэ щылэмэ, санчас-
тым къацялазэх. Къулыкъу
щыпхыынкэ сэ шлоқъинэп.

Аскэр ишхъэгъусэу Ленэ менгрэмэ ашыц. Ишахыл бла-
гъэхэр Шъячэ щэпсэух. «Зыд-
гъэпсэфынэу частым тыкъы-
зыдэкъикэ Адыгейим, шхъэ-
гъусэм янэ-ятэхэм адэжь ты-
зэрэкюрэм имызакъоу, Шъа-
чэ бэрэ тынэси. Дзэм күлү-
къу щызыхырэ шхъэгъусэм,
тыдэ ащағъэми, сызэригъусэ-
щтым зы мафи седжэндже-
шыгъэп. Гъунапкъеу тыздэшы-
жэм гумэкыгъо горэ елхыгъэу
шытэп», — elo Ленэ.

Базэр дзэктолхэм къабзэу алыгъ. Чыигхэр къэтыхъагъэх. Кілабэ зиіхэм ыкін офицер-хэм яунагъохэм апае коттедж-хэр шхъяфэу щытых, къэшынхъагъэх. Кіләццыкly джэгуплэхэр зэтегъэпсыхъагъэх. Шъо зэмплэујкыгъохэмкэ гъэлэгъэхъренэхэр казармэмэ ялтыгъэмэ, пкырапкынэх. Километрэрэ ныкъорекэ базэр хынушъом пэчыжь. Аш дзэктолхэм зыщагъэпскынэуи уахътэ къафыхъагъэкы.

Шхапіэр ины, хъоо-пщау. Аш ибысымгоще шъхъаіэр Наира Пилиа — абхъаз шъузаб, Сы-хъум щэпсэу, мафэ къэс Гудаутэ юфышіэ къэкло. Ишъхъэ гъусе Абхъазым ишъхъафиты-ныгъэ фэбэнагъэхэм ашыц.

Заом хихыгъэ улаѓъэхэм аркъ
къиклэу ильэс 33-рэ нахь ымын-
ныбжъэу дунаим ехыжьыгъ.
Наирэ изакью ясабыитлу енly.
Частым Ioф щишлэнэу амал
къызэрэхэгъэвэл тетэү еджэн-
джэшыгъэп. Дээ къулыктушлэхэм
зэрафэпцэрхыхээрэм
ынаёл лъяшэу тыргэты. Лылэпсхэр,
чэт-лы гъэжъагъэхэр
мафэ къес шхыныгъоу дзэ-
клоўмэ афаашырэмэ ахтых.
Зимэфэкл мафэ хэзыгъеунэ-
фыккыяхэрэм Iашly-lyшlyхэр —
тарт, пирогхор аффа охжух.

торт, пирогхэр афагъажьэх.
Я 7-рэ Краснодарскэ дзэйзэний базэр Урысыем игъунапкъэ километрэ 70-кіэ пэчыжь. Урысыем ичыгпэ зэфэшьхъаф-мэ къарыкыгъэ kлалехэу дзэм къулыку щызыыхынэу зыныбжь икъугъэхэмрэ зээзгыныгъэкіэ хэхъагъэхэмрэ зэхэтхэу тикъэ-ралыго икъыблэ гъунапкъэ ки албаны.

Я 7-рэ Краснодарскэ дзэ базэм икомандир игуадзэу **Игорь Федоровыи** къызэриущыхъятырэмкээ, аш джырэкээ ширихээти.

— Урысые-абхъаз гъуна-
пкъэр къэдгъэгъунэныр ти-
пшъэрыйл шъхъал. Кілапакхэу
къулыкъу щызыыхъинэу къакло-
хэрэмрэ ильес пчыагъэрэ час-
тым дэсигъэ дзэкіолхэмрэ дэ-
гъоу зээзгъых. Унашьюу къыт-
фашихъэрэр тэгъэцакх. Къи-
хъашт ильесым базэр зышы-
лэр ильеси 100 хъушт. Ащ джы
щыублагъэу зыфэтэгъэхъазы-
ры. Лъэныкъо дэгъухэмкъэ за-
къыхэдгъэцы тшоигъу. Унагъо
зиэ дзэкіолхэм апае кілэ-

ПЭБЛЭГЭ ГЬОГУ

Цыкlu ыгылпэ часть клоцым къыщыззэутхынным иамалхэр зетэхъэх. Абхаз Республикаэм иштэххэми дэгью тахэзагъэ. Йофтхабзэу тиэхэм зэекэми, тафэнкю хуумэ, къахэтэгъэлажъэх, тывзэгурэло, ухъумэнхынкэ Министерствэм юфдэтэшэ.

Пилот зэрэмысэу быбыре аппаратхэм якулыкьу ишацэй **Борис Даниловым** игуалеу гъэхъягъэу частым ихэхэм ягуу къышыгъ:

— Мыгъэ Урысыем и Уэшыгъэ Клуачэхэм язэнкъохху Коломнэ щыкluагъэхэм тахэлэжъэнэу хуугъэ. Пилот зэрэмысэу быбыре аппаратхэм якулыкьушэхэри ашхэлэжъягъэх. Зэнэкъохум тидээклолхэм гъэхъазырыныгъэ икъу къыщагъэлэгъягъ, я 2-рэ чылпэр къыщытфагъэшшашгъ. Алэрэр десантникмэ аратыгъ. Тикъулыкьу идээклолхэр нах дэигъэхэкэ слытэрэл, ау...

Яштыпкъэу аперэ чылпэм зэрэфэнагъэхэр Борис Даниловым къыхэшгъ. Идээклолхэм зэрафэрэзэм имы-

закъо, зэрафэгумэкырэри нэрыльэгъуѓ.

Джыдэдэм Урысыем игуунапкъэхэм ашырэхьат, ау ильэс 99-м къыклоц дээ купыр зэо пчагъэмэ ахырыкынэу хуувъ. Хэгъэгу зэошхом иильэс-

иунашьокэ дээ купыр Абхазым къагъэкощыжыгъ ыкли ар ткьюш ахбъазхэм якъэралигъо гъунапкъэхэм якъэухумэнкэ 1991-ын эвдэх афхэху. Мамырныгъэ зэрыль шольтырым дээ куулыкьушэхэм ямыза-

Борис Даниловыр.

Игорь Федоровыр.

хэм, Чэчэнным щыклогъэ заом дээклолхэм лыгъэу ашызэрхъагъэр тарихым къыхэнагъ. 2008-рэ ильэсийм къыщыублагъэ УФ-м и Правительствэ

къо, ахэм яунагъохэри, ясабыйхэри ягъусэхуу частым щэпсэх, зычлэс унэхэри аш фытегъэпсихъагъэх.

МЭЗДЭГУ ИСЛЬАМ:

— Адыгэ калэу дэсхэмкээ гүунэ зэллэтиэфыжы. Унагъохэмкээ тызэрэшэ, тызэхахъэ, пстэури рэхъял.

Ислам къебэртэе диалектыр къебэкэу мэгүштээ, къебэртэе-бэлькъар адыгэмэ зэрашишыр ыгъэгъуашэрэп. «О убжъэдигъу!» — ар зэклем, сиғушылакэ зэрэзэхихыгъэм тэтэу, къисиуагъ, литературнэ шапхъэхэр сэгъэфедэх шошшытгъэ шхъяа. Яльэпкъэгъуухэм зэрафээшхээрэр кла-лэхэм къахэштгъыгъ.

ДЭХЬУУЖЬ АСКЭР:

— Частым иильэсийшэ мэфэки къетэгъэблагъэх Дзыбэ Мыхамети, Нэчэс Анжелики, Мыгу Айдэмьри, къэрэклю тиорэдли-къэшьокло купхэри. Тапэлъэшт, лъэшэу тигопэшт!

Дэхъужь Аскэррэ (сэмэгумкээ) Мэздэгү Исламрэ.

Дээклолхэм яунагъохэр зычлэс унэхэр.

Урысыем ичрезвычайнэ ыкли полномочнэ лыклоу Абхазым щыл Семен Григорьевым шуффэс гүшүэхэмкэ мэфэки зэхахъэр къызээлихыгъ, ухъумэнхынкэ Абхазым иминистрэу, генералэу Мираб Кишмария имэфэки джэпсалльэ министрэй игуадзэу Бислан Цвижба къеджагъ. АР-м и Лышхъэ ишшэрильхэр пэлээ гъэнэфагъэки зыгъэцэлээр Къумпъил Мурат ыцэлээр республикэ парламентын ишацэу Владимири Нарожнэр базэм идээклолхэм къафэгушуагъ.

Владимир НАРОЖНЭР:

— Адыгэ Республикаэм и Лышхъэ ишшэрильхэр пэлээ гъэнэфагъэки зыгъэцэлээр Къумпъил Мурат ыцэлээр я 7-рэ Краснодарскэ дээ базэм идээклолхэм сафэгушо! Тарихым зыцээ къыхэнэгъэлхъягъэу шуулэхээр къулыкьу мыш щызыхъыгъэхэр шууньсэтехыпэхэу джыри къулыкьу зэрэшүхыщым сицихъэ пытэ тель! Сыгту къыздеэлэу командирхэм, дээклолхэммы сышууфэгушо! Лъэшэгъу фэдиз хуугъэ базэм тапэкли къулыкьу щызыхъыхэрэм ядуушрэ ялгыгъэрэ анэмьки къэбармылоу, къэралыгъом ылашхъэхэе яшшэрильхэр икъу фэдизэу агъэцэлэшьунэу афэсэло!

Нэужым Владимир Нарожнэм Адыгэим икыгъэ лыклоу купыр мэфэки хэлэжагъэхэм дахэкэ къазэрэхэшьгъэр игуалеу хильеунэфыкыгъ. Республикаэм Уэшыгъэ Клуачэхэм яобщественэ организацие Адыгэим щызэхэштээгъэм ацэлэхэдээ дээклолхэм шуухафтынхэр аратыгъэх. Уэшыгъэ Клуачэхэм яветранхэу Анатолий Вербицэр, Николай Николенкэр, Олег Абрашкинэр, Игорь Сухомлиновыр дээклолхэм яшшэтихыгъэхэм ишшэтихыпэхэу мэфэки зэхахъэм хэлэжагъэх. Лъэшэгъу зэмьзэгъынгъэхэм къарыгыгъэ шолььрэ заомх, Афганистан щыклогъэ заом ахэлэжэгъэ дээклолхэм япсэеомыблэжынгъэ тарихым чылпэ хэхыгъэ щиубыгъэ.

Нэужым къулыкьушэхэм къагъэхазырыгъэ къэгэльэгъоным хякэхэр рагъэпплыгъэх. Мэфэкир лъэшэу къагъэдэхагъ күлтурэм и Унэу «Гигант» зыфилу Мыекуюалэ дэтым икъэшьокло ыкли иорэдэйло купхэм. Владимир Хурс, Ольга Дудко, Светлана Орвачевам, Лика Отавинам къагъохэм ордхэм гур къыдащаеу дээклолхэри, ахэм яунагъохэм ашыщхэри агъэчэфыгъэх. Жъогъотэпир мэфэки юфхабзэхэм къэх афэхъужыгъэх. Лъэшэгъу имыкъупэрэ тарихътогур лыгъэм ишшэтихыпэхэу къагъэгъэ.

ТЭУ Замир.
АР-м изаслуженнэ журналист.

Кэлэцыклю джэгунэр.

● УПСАУНЭУ УФАЕМЭ ●

Шуагъэу ахэлъыр къизфэжъугъэфед

Ильэс псаум хэтэрыгли, пхъэшхъэ-мышхъи тишольтыр ашыкIэрэп, шыкур, ау гъэнэфагъэ зигъо хуугъэу чыгым, куандэм къапыпхыгъакIехэм шуагъэу ахэлъыр зэрэнхыбэр, ахэр зэрэнхь Йашуухри. Джы мары пхъэшхъэ-мышхъэхэм ягъу, тыйдэ упльагъэми, нэр пшепахэу жуугъэу щыIэх.

Мы рубрикэр иIэу джынэс къихэтыутыгъэхэм къаҳмыфагъэхэм ашыщхэм ягугъу непэ кIэкIэу къэтши тшоигъу, ахэм ягъо хуугъэшь е шIэхэу хуущтышь.

Жъгъырбыр

Мыр жъоныгъоке-мекъуогуу мазхэм мекъэгъагэе, шышхъэлум игъо мэхъу. Медицинэ шэ-ныгъэм зэригъэунэфыгъэмкэ, каротиним, серотиним анамыкIэу витамин зэфэшхъафыба

хэль, органическэ кислотэхэмкэ, минеральнэ вещества хэмкэ бай. Пектинир бэу зэрэхэлүм ишуагъэкIэ, «металл онтэгъухэр» зыфaloхэрэм щыгъо ахэлъеу пкышишольим хэхъагъэр жъгъырбыр къынхаша.

Зигъо хуугъэ жъгъырбыр ишуагъэ къэкIо льыдэклуаэмкэ, лыр нахь псынкIэу пцэ-нымкэ, капиллярхэр нахь шыбэ хуунхэмкэ ыкIи зэпахыр эхэм защиуухуумынмкэ.

Жъгъырбыр угъоу гъечуучы-иалъем дапльхъэмэ, пэтху-лутхъум уеэзэнимкэ амалышлоу щыт, тхъабылхэм плтыр-стыр ялэ хуугъэмэ, бронхит уиIэмэ, ахэмкIи IэпыIэгъушлоу щыт. Аш къыкIэфыгъэ псы стечаным шьоуущыгуу стечан хэптакью, дэгъоу зэхэбгъахэмэ, «желе» зыфaloэрэм фэдэ ар мэхъу. Чыплэ гъушье мэзахэм бгъэ-ууме, бэрэ щытын ыльэкъицт. Плтыр-стыр нэшанэ зигъо узхэм ямызакью, гу-лъынтфэ системэм ыкIи нэгъу-кIэтый зэхэтхэм тэрэзэу Iоф ашэн-нымкэ ишуагъэ къаклоу ыгъэ-унэфыгъ нардонэ медицинэм.

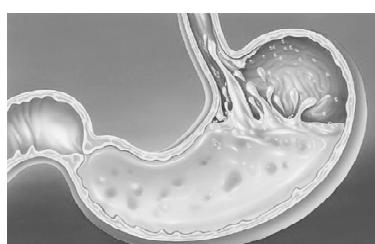
Жъгъырбыр ишуагъэ къэкIо льыдэклуаэмкэ, эритроцитхэм ябагъэ, гемоглобиним ахегъахьо.

✓ Шуфэсакъ, щынагъо!

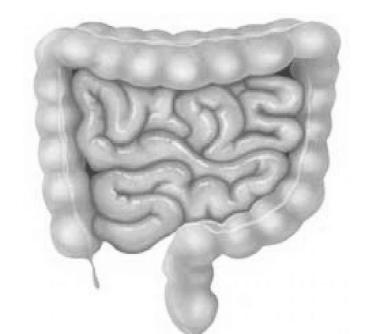
Жъгъырбыр ыкIи аш иш амьгъэфедэмэ нахьши тинэгъу егъэ уз (язв) зиIэхэм ыкIи зи-жъэжъицтэхэр узыхэрэм. Джаш фэд, зигъо хуугъэ-пэ жъгъырбыр иш агъэ-фед хуущтэп шьоуущыгъуу уз зиIэхэм.

ИэзэкIэ амалэу иIэхэр

Нэгъу-кIэтый узхэр
Зэхэшыпкыгъэ ыкIи дэ-
гъоу лъэсигъэ жъгъырбыр стэ-

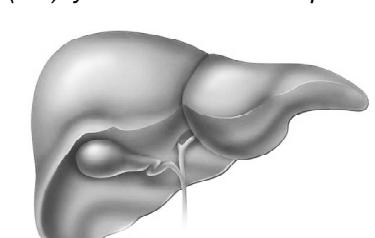

чаным псы литрэе ныкью-ре кIэпкIэныш, таикIи 20-ре къэбгъэжъоцт. Узыр къизе-жъэкIи аш уешъозэ шьоуущыгъуу стечан хэптакью, дэгъоу зэхэбгъахэмэ, «желе» зыфaloэрэм фэдэ ар мэхъу. Чыплэ гъушье мэзахэм бгъэ-ууме, бэрэ щытын ыльэкъицт. Плтыр-стыр нэшанэ зигъо узхэм ямызакью, гу-лъынтфэ системэм ыкIи нэгъу-кIэтый зэхэтхэм тэрэзэу Iоф ашэн-нымкэ ишуагъэ къаклоу ыгъэ-унэфыгъ нардонэ медицинэм.

Шур мэузымэ

АшкIи зиIуагъэ къэкIоцт нахьши медицинэм къылорэр жъгъырбыр къыкIэфыгъэ псым псы къизэркIо хэгъэхъуагъэу (1:2) уешъозэ шьоуущыгъэ-

Къыцэр

Зыкышишо къэтэбэ шьабэм фэдэ къыцэм хэлхыха сахарозэр, кислотэ зэфэшхъафхэр, клетчаткэр, белокыр, йодыр, витамин зэмьплэужыгъуабэ.

Къыцэр гемоглобиним зыкье-гъээтигъэнымкэ IэпыIэгъушуу, аш агъэфедэн фае зижъэжъе-хэр, зээ щэрэбэр узыхэрэм. Аш нахь шуагъэ къизитеу народнэ медицинэм къыхигъэ-шырэр пчэдэжъышэ умышьы-зэ ар пшхымэ ары.

Къыцэр иш шуагъэ хэль-хэм ашыцц лыр зэригъебаи-рэр, пскэнэр нахь макIэ зе-

ришъирэр, цыфыр бэрэ мэ-жымэ, ар зэрэзэпигъеурэр, нэ-мыкIи лъэнэнкъохэмкIи народнэ медицинэм ар егъэфедэ. Къыхэдгъэшы тшоигуу къыцэ-псым гъомылапхъэу цыфым ышхыгъэр нахь дэгъоу «зэригъэжъоцт», шум IэпыIэ-гъу зэрэфхъеурэр, адэбз узым пкышишолыр пэуцужыгъэ-

Нарэхэр

— Алло! Поликлиникэр ара сзытефагъэр?
— Ары, узыфаер къало!
— Врачам дэжь зыхастхэ сшоигуу ары сзыкызыфтеорэр.
— Зыхэлтхэн пльэкъицт, ау чэзыур мэзийхкэ къынбнэсцыт ныIэп.

— Тхъаугъэлсэу, аш нэс врачи симыщкIэгъэжъин-ки хуун.

* * *

Участковэ врачам дэжь сымаджэр зычэ-хэм адьрэм къирело:

— Къысфэгъэгъуу бэрэ укыисэжэн фаеу зэрэхъуагъэмкэ.

— Хуугъэ, хуугъэ, ау сыгу къео сиуз нахь пасэу бгъэунэфын амал зэрэумыгъэ-жъир, ар къизэрэомыжагъэр.

Аш фэдэ псы къыкIэфыгъакIэу стечаным изыр лахытфэу бгошыныш, ушхэнкэ сыхыт-ныкъо ѢыIэу уешъозэ шьоуущыгъэ-

Некубгъор зыгъэхъазыгъэр ЖАКИМЫКЬО Аминэт.

нимкэ зэрэдэлэрэр, жыгъор зэрэзэкIигъакIорэр. Аш иш бгъэфедэнкэ дэгъу гум тэрэ-зэу Iоф ымышьэрэм, атеросклероз уиIэмэ, жыкъе-шырэр, шум, зээ щэрэбэм, жээжъицтэхэр, нэгъум уагъегу-мекъимэ.

✓ Шуфэсакъ, щынагъо!

Къыцэм иш проценти 6-м нэсэу сахарозэ зэрэхэлүм къыхэкIэу, шю-уущыгъу уз зиIэхэм ар агъэфедэ хуущтэп. Еж къыцэри амышхымэ нахьши аллергие зиIэхэм ыкIи пшэришэ хуухэрэм.

ИэзэкIэ амалэу иIэхэр

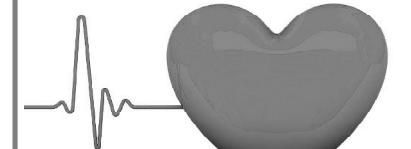
Жыкъе-шырэр шум, зээ щэрэбэм яиIэзэнным пае

Зигъо дэдэ хуугъэ къыцэм къыкIэфыгъэ псы стечаны-кьюм е стечаным изым ма-фэм 2 — 3 уешъозэ ушхэн-ным ыпэкIэ.

Гум тэрэзэу Iоф ымышьэрэм, нэгъуетэн уз уиIэмэ

Мы узхэмкэ зиIуагъэ къа-клоу народнэ медицинэм къы-лохэрэм ашыцц къыцэм иш.

Аш фэдэ псы къыкIэфыгъакIэу стечаным изыр лахытфэу бгошыныш, ушхэнкэ сыхыт-ныкъо ѢыIэу уешъозэ шьоуущыгъэ-

ЗЭКЬОШНЫГҮЭМ ИГЬОГУХЭМКИЭ

Дэхагъэр къашъом къыщежъэ

Иорданием къикыгъэ тильэпкъэгъухэм мы маф-хэм Адыгэ Республикэм языгъэпсэфыгъо уахътэ шагъакю. Купым хэт ишъашъэу Гыыш Линэ, ашт ятэу Мыхъамэт, фэшьхъафхэм гушынгъу тафэхъуугъ.

— Хэкужьым къэзигъээжьын и Мафэ тигуапэу тыхэлэжьагъ, — къеуатэ Гыыш Мыхъамэт. — Республикаам и Адыгэ Хасэ итхъаматэу Лынышкъо Рэмэзанэ нэйусэ тызэрэфхъуугъэр тигуапэ, лъэпкъ шэжьым, тэ, адыгэхэм, Хэкужьым къэд-гъээжьынам афэгъэхьыгъэ къебар гъэшгъонхэр къытфиотагъэх. Адыгэ джэгум тызэрэхэлжьагъэр тщыгъупшэжьыщтэп.

— **Линэ джэгум къыщышуагъ, «Пшыэшэ анах дах» зыфиорэ ѿшхъуцэр къыфа-гъэшьшошагъ.**

— Сипшашэе икъешшуакэ ашфэде уасе къыфашыщти сишэшьхэп. Тхашууегъэпсэу, тыхъу-гъэлэпшагъ.

— **Къашъом зафэбгъес-ныр орыкэ сыда?** — таулчы пшьешшэе къопцэ ишыгъэу Линэ.

— Ильэси 10 синыхжыгъыгъы си-къэшьонэу зысэублэм, — къеуатэ Гыыш Линэ. — Адыгэ къашъом зафэбгъес-ныр орыкэ сыда?

блэу «Эльбрусым» сиҳетыгъ. Адыгэ къашъом эшигъэнгъэ, тильэпкъ къагъедах. Тильэпкъ ис-кусствэм ибайнигъэ къашъом эшигъедах.

— **Адыгэ къашъоу угы «зы-хэпкъагъэр» къыталаоба.**

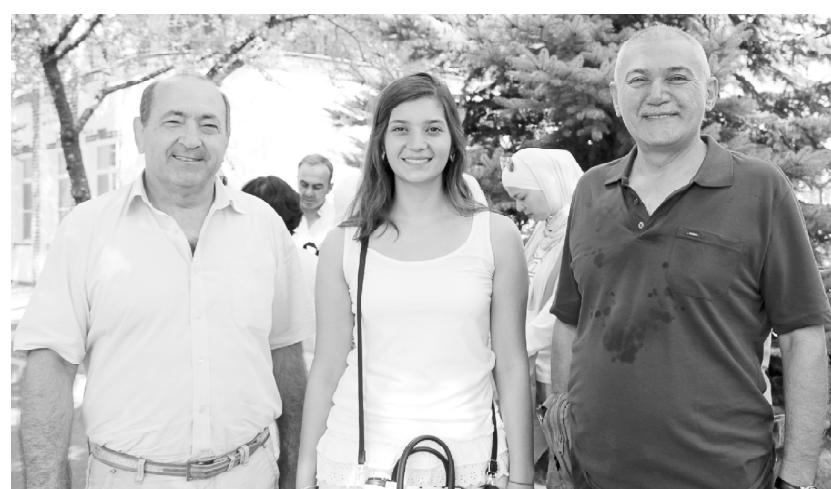
— Зы къашъоу къашъом си-къытлаоба. «Къэбэртэе къашъор», «Оркь къашъу» зыфалорэр, «Зэ-факлор», «Ислъамыер», «Адыгэ уджхэр», нэмыкхэри сиғу рехых. Апэ изгъэшьырэм укын-къэпчилэш, «Къашъоу» зыфилорэр нахь къыхэсэгъэш.

— **Рэхъатыгъэ зыхэль къашъом нахь пшыдахэхэ?**

— Оша, шъебагъэ зыхэльхэр, нэпльэгъуу закъокле къашъом къыщыптон плъэкыщт гупшисэхэм яхыгъэ шыкхэхэр гум нахь еклюх.

— **Тиуахътэ сиенхъатэу къы-хэпхыгъэр къашъом епхы-гъэл.**

— Зэхэшэн йофигъохэм афэгъэхьыгъэу седжэ. Ныбжыкхэхэр къашъом афэсэгъасэх. Адыгэхэм яшэн-хабзэхэр къэзийхуу-

мэхэрэ сэнхъатхэр сищынгъэ нахь дештэх.

— **Къашъуакюхэм адыгэ шыуашу ашыгъым икъихэхин юф дэошя?**

— Шуашэр къашъом диштэн фое. Адыгэ тхыпхъэхэр шуашхэм атедэгъэнхэм фэшл сэр-сэрэу амалхэр къесэгъотых, дэнбзэнным пыльхэм сишигъоньгъэхэр агурысэгъялох.

— **Мыекъуапэ ушыгъэу адыгэ джэгум укызэрэшьшуагъэм тигъэгүшшуагъ.**

— Сэри сиғушшуагъ. Зэльэпкъэгъухэм ямэфэкэ сиэрэхэлэжьагъэр сиғушшуагъ. США-м, Тыркуем, Сирием, Иорданием, Израиль, фэшьхъафхэм къарыкыгъэхэр зы пчэгум щууджыгъэх. Мыеекъуапэ дэхагъэ щыслъягъуэр Иорданием щылъягъэфедэшт.

— **Адыгэ Республикаам укъэ-клюжэу уигухэлхэр бгъэф-дэхэ тшоигъуу, — тизэдэгү-щылъягъуу къыхэлажъэ Лынышкъо Рэмэзанэ.** — Республикаам унааго щылъягъотын.

— Линэ нэшүкэе ятэ епльыгъ, тэ зыкытфигъээжьи шъабэу щылъягъэ.

— **Цэ дахэ уил. Линэм сида къикырэр?**

— Шъабэ, псынкэ, іашшэх. Цээжысфаусыгъэр сэри сиходах.

— **Адыгэим ушыгъэу адыгэ бы-ракыр шыогъэбэбатэ, нэпэ-епль сурэхэр шытуурахых. Аш-фэдэ нэгъэуплэгъухэм угу ихъыкырэм тышыгъэгъуазэба.**

— Гүшүэлкэ дахэу къысфэлэштэп. Уятажхэм ячыгъ зыпльэгъукэ, щынгъэшэбэ агурысэгъялох.

— **Ансамблэхэу «Налмэсэм», «Кабардинкэм», «Ислъамыем», нэмыкхэм уяллыгъя? Сыда къялполэшти?**

— Тарэгушхо, щысэ атетхы. Къэтшырэ къашъом эхэр тэ нэмыкхэу тэгъэпсхы, ансамблэ цэргэхэм афэдэу тыхъэшьоным тифхъазырьгоп.

— **Мэфэ заулэкэ Иордани-ем жыгъээжьыщ. Республи-кам ѿшшыуульгъуагъэр ба?**

— Маклэп. Къушхъэхэм, мэштихэм, адыгэ къуаджхэм, музеихэм тащиагъ. Джыри зэдгээлэгъуу тшоигынбор бэ.

— **Шыуигухэллышшуагъэр къы-жудэхъунхэу шыуфэтэло. Хэку-жым шыкэ шыукъеблэгъэж.**

— Тхаяуеъгъэпсэу. Сурэтим итхэр: **Лынышкъо Рэмэзан, Гыыш Лин, ашт ятэу Мыхъамэт.**

УРЫСЫЕМ ИКІЛЭДЖАКЮХЭМ Я СПАРТАКИАД

Зэнэкъокъум зеешъомбъу

Хэгъэгум икілэджеакюхэм я Спартакиадэ атлетикэ псынкээмкэ Мыеекъуапэ ѿшкю. Зэнэкъокъум якъызэхъын фэгъэхьыгъэ зэхахъэм хабзэм икъулыкъушшэхэр, күлтурэм иофишшэхэр, спортым пыша-гъэхэр хэлжьагъэх.

Адыгэим и Премьер-министрэ ишьшэрильхэр зыгъэцэктээр Наталья Широковар республикаам и Лынышкъе ишьшэрильхэр зыгъэцэктээр Къумпиль Мурат ѿцэлкэ Спартакиадэм хэлажьэ-

хэрэм къафэгушшуагъ, спортым мэхъэнэ ин тиэреспубликэ зээрэшьратырэр хигъэунэфыкыгъ, спортсменхэм гъэхъагъэхэр ашынэу афиуагъ.

Федеральна гупчэу спортсмен

ныбжыкхэхэр зыщагъэхъазырхэрэм ипащэу Владислав Павловыр, нэмыкхэри зэхахъэм къыщыгүшшагъэх. Ныбжыкхэхэм стадионам быракхэр шыгээбээтагъэх. Адыгэим, Къэрэшэ-Щэрджеэсэм язаслуженэ артистэу Лынышкъу Асплан пынгынэмкэ ордэшильхэр гыгъэжьынчигъэх. Дунаим щызэлжашээрэ ансамблэ «Налмэсэм» шуфэс къашъом къышыгъээм стадионам дэсчээр гыгъэгушшуагъэх, артистхэм іэгу афиуеуагъэх.

Спартакиадэм хэлажьэхэрэр метри 100, 400, 3000 къачын-

нымкэ зэнэкъокъуагъэх, къэлъагъэх, дискир адзыгъ. Краснодар краим щыщ пшашшэхэр нахь къахэшьгъэх А. Солдатовар метре 400-м ашытекуагъ.

Къэрэшэ Йо Мурат спортым ѿшшыуульхэрэхар хигъэунэфыкырэ чылгэхэр къыдэзэхъыгъэхэм афэгушшуагъэх, медальхэр, щытхуу тхылхэр, кубокхэр аратыжыгъэх. Спартакиадэр нэпэ республикаам щылъягъэкуюатэ, неущ аухыщ.

Сурэтхэр Спартакиадэм къы-щытхыгъэх.

Нэклубгъор зыгъэхъазырьгъэр ЕМТЫЛН Нурбый.

Зэхэзыщагъэр
ыкы къыдэзэ-
гъэкырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ Йофхэмкэ, Иэкыб къэралхэм ашы псэурэ тильэпкъэгъухэм адыгээ зэпхын-гъэхэмкэ ыкы къэбар жыгъэхъам иамалхэмкэ и Комитет Адресыр: ур. Крестянскэр, 236

Редакциер
зыдэшиэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къаиыхырэр А4-кэ заджхэрэ тхыпэхэу зипчагъэкэ 5-м емыкхэрэп ари. Сатырхэм азыагуу 1,5-рэ дэлээр, шрифтыр 12-м нахь цыкунэу Ѣытэп. Мы шапхъэхэм ади-мыштиэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкгээжъожых.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушхъаты-
гъэр:

Урысые Федерацием хэутын Йофхэмкэ, телерадиокъэтынхэмкэ ыкы зэлъы-Иэсикэ амалхэмкэ и Министерстве и Төмөр-Кавказ чылгэхэрэшлэгэ, шынчлэгэ, зэраушхъатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкімкэ
пчагъэр
4352
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2316

Хэутынм узьы-
кэлхэнэу Ѣыт уахтэр
Сыхъатыр
18.00

Зыщыхаутыр
уахтэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъаэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъаэр
игуадзэр
Мэшлэкъо С. А.

Пшьэдэжъыж
зыхырэ секретарыр
Хъурмэ
Хъ. Хъ.